

INSPIRAAK REACTIE

Programma Aanpak Veluwe

Indiener:	Bert van 't Land
Datum:	18 september 2026
Betreft:	Inspiraak op het Programma Aanpak Veluwe

Mijn naam is Bert van 't Land en woon aan de Hoewaardseweg in Hattem. Ik wil vandaag graag uw aandacht vragen voor een belangrijk onderwerp voor Hattem, nl. het stikstof dossier.

Niet omdat de feitelijke stikstof situatie een enorm probleem is in Hattem. Maar wel omdat de wetgeving juridisch zo ingewikkeld is gemaakt dat de gemiddelde Nederlander (en Hattemer) het niet meer begrijpt. Het doel lijkt vaak meer een claim om de beperkt beschikbare ruimte bij de landbouw weg te halen dan daadwerkelijk gericht op de stikstof aanpak. En met de nieuwe plannen wordt het alleen maar ingewikkelder. Er worden allerlei maatregelen bedacht die niet helpen om de gestelde doelen te bereiken.

Daardoor ontstaat er een ongenueanceerde maatschappelijke discussie waarbij slechts een klein deel van de bevolking begrijpt waar het over gaat. En dat lijkt mij geen goede ontwikkeling. Ik kan in 5 minuten ook niet toelichten wat er allemaal mis is met de brief van van Essen en met de Aanpak Veluwe, maar probeer met enkele voorbeelden toe te lichten wat er speelt in Hattem en wat u als gemeenteraad zou kunnen doen.

Onlangs werd ik aangesproken door een buurvrouw die een spandoek bij mij aan het hek had zien hangen. Ze zei: "ik heb geen verstand van stikstof, maar als jij zelfs al een spandoek ophangt, dan moet er toch wel iets aan de hand zijn?"

Dat klopt helemaal. Ik ben niet van de snelwegblokkades en de brandende stobalen. Het is meer dan 20 jaar geleden dat ik mijn mond heb open gedaan in deze raad. En dat was omdat ik toen zelf nog onderdeel was van de raad. Maar dit onderwerp is zo belangrijk dat ik daar graag uw aandacht voor vraag.

Concreet voor Hattem gaat op korte termijn het **Programma Aanpak Veluwe** spelen. Deze week wordt er in Arnhem besloten over een omvangrijke gebiedsgerichte aanpak waarbij het Rijk, provincie Gelderland, twee waterschappen en 21 Veluwe gemeenten samenwerken. Rijk en Provincie stellen de kaders, maar de gemeenten moeten het gaan uitvoeren. En daar is uw rol essentieel.

Enkele voorbeelden waarin ik wil aangeven wat het specifiek belang van Hattem is:

- 1) Het lijkt er op dat het belang van de NoordVeluwe gemeentes ondergeschikt is aan de belangen van de gemeentes aan de andere kant van de Veluwe. De situatie met veel intensieve veehouderij in de Gelders Vallei is niet vergelijkbaar met de situatie op de NoordVeluwe. Bij ons op de N-Veluwe heeft de laatste jaren al een enorme stikstofreductie plaatsgevonden. Toch moet iedereen op de Veluwe met dezelfde regels

gaan werken. De enige varkens die nog rondlopen in Hattem zijn wilde zwijnen.

- 2) De lopende gebiedsprocessen op de rond de Gelderse Vallei worden wel meegenomen in de plannen. (GEUS, Groene Vallei, Ede-Barneveld, Binnenveld), terwijl het gebiedsproces Hoenwaard2030 is gestopt omdat het geld wat daarvoor gereserveerd was voor het programma Aanpak Veluwe wordt gebruikt. Dus voor de eerder genoemde gebiedsprocessen die wel worden meegenomen.
- 3) In de plannen van minister van Essen worden ook de rijntakken (dus ook de Hoenwaard) aangemerkt als zone waar dezelfde maatregelen zouden moeten gelden als in de overige bufferzones. En dat terwijl er in de Hoewaard helemaal geen stikstof overschot is. Ik denk dat dit er in is gekomen doordat de ambtenaren achter de Haagse tekentafels de zonering zo groot mogelijk willen maken.

Wie de Aanpak Veluwe bekijkt als een 'natuur- en milieuproject', mist de essentie. De gevolgen zijn breed: maatschappelijk, economisch en sociaal.

Op basis van wat ik u zojuist heb verteld roep ik u op tot het volgende:

- Stel kritische vragen over de uitvoeringstermijnen en de meetbare tussendoelen. Een plan voor tien jaar zonder concrete mijlpalen is geen garantie voor resultaat.
- Eis transparantie over de verdeling van de € 300 miljoen rijksbijdrage: welk deel gaat naar natuur, welk deel naar economische ondersteuning van ondernemers en welk deel naar sociaal beleid en hoe is dat verdeeld over de 21 gemeentes?.
- Zorg voor een sterke participatiestructuur. De 'bottom-up benadering' die de Aanpak Veluwe belooft, mag geen wensdenken worden – inwoners en ondernemers moeten daadwerkelijk invloed hebben. Als LTO-Noord afdeling NoordVeluwe werken we daar graag aan mee.

Ik roep uw raad op: informeer uzelf grondig, stel de juiste vragen en neem een standpunt in dat niet alleen het belang van de natuur dient, maar ook de mensen die in dit bijzondere gebied wonen, werken en leven.